

Sygn. akt I A Ca 501/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Krzysztof Chojnowski (spr.)
Sędziowie	:	SA Elżbieta Bieńkowska SA Jarosław Marek Kamiński
Protokolant	:	Iwona Aldona Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. K.**

przeciwko **A. K. i R. K. (1)**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji **pozwanych**

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 25 kwietnia 2013 r. sygn. akt I C 267/12

I. zmienia zaskarżony wyrok i oddala powództwo; zasądza od powódki na rzecz pozwanych solidarnie 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Suwałkach na rzecz radcy prawnego W. M. 4.428 zł (w tym 828 zł podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej z urzędu;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanych solidarnie 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;

III. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Suwałkach na rzecz radcy prawnego W. M. 3.321 zł (w tym 621 zł podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka B. K. wystąpiła przeciwko A. K. i R. K. (1) z pozwem o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niej umowy z dnia 3 marca 2011 roku, na mocy której M. K. darował pozwanym własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O., dla którego Sąd Rejonowy w Olecku prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Pozwani A. K. i R. K. (1) wnosili o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Suwałkach uznał za bezskuteczną w stosunku do powódki B. K. umowę darowizny zawartą w dniu 3 marca 2011 roku w Kancelarii Notarialnej M. S. w O., Repertorium A nr (...), na mocy której M. K. darował R. K. (1) i A. K. własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O. o powierzchni 83,70 m² oraz pomieszczeń przynależnych: piwnicy o powierzchni 8,70 m² i strychu o powierzchni 40,30 m² wraz z udziałem wynoszącym 2/4 części we współwłasności nieruchomości wspólnej stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni 0,0126 ha oraz części wspólne budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, dla których Sąd Rejonowy w Olecku prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 100 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz radcy prawnego W. M. kwotę 4.463 złotych tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 20 kwietnia 1992 roku B. K. i M. K. zawarli związek małżeński i przez około 8 lat mieszkali w domu rodziców M. R. K. i A. K.. W 2000 roku B. K. i M. K. przeprowadzili się do lokalu mieszkalnego numer (...) przy ulicy (...) w O., stanowiącego własność R. K. (1) i A. K.. Lokal ten w części był w stanie surowym – nie było ułożonej glazury, terkoty, wykończonych schodów. Z biegiem lat B. K. i M. K. systematycznie czynili nakłady na ten lokal, m.in. wykończyli strych, zainstalowali ogrzewanie podłogi, ułożyli terakotę, wykonali kominek, elektrykę, malowanie, przeznaczając na to w głównej mierze dochody z ich pracy za granicą i w kraju, a także pożyczki.

Umową z dnia 6 marca 2009 roku R. K. (1) i A. K. oraz ich syn M. K. na zabudowanej nieruchomości o powierzchni 0,0126 ha ustanowili odrębną własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O., składającego się z dwóch pokoi, pokoju z aneksem kuchennym, przedpokojem i łazienki z w.c. o łącznej powierzchni użytkowej 83,70 m² oraz pomieszczeń przynależnych: piwnicy o powierzchni 8,70 m² oraz strychu o powierzchni 40,30 m² i określili, że z własnością tego lokalu związany jest udział 2/4 części we współwłasności nieruchomości wspólnej, którą stanowią części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, a następnie R. K. (1) i A. K. darowali swojemu synowi M. K. ten lokal mieszkalny wraz ze związanym z nim udziałem w nieruchomości wspólnej, zaś M. K. darowiznę tę przyjął do majątku osobistego. Strony umowy określiły wartość przedmiotu darowizny na kwotę 120.000 złotych.

W dniu 12 października 2010 roku M. K. wystąpił z pozwem o rozwiązanie przez rozwód związku małżeńskiego z B. K.. W toku postępowania rozwodowego, w dniu 3 marca 2011 roku, M. K. darował swoim rodzicom R. K. (1) i A. K. lokal mieszkalny numer (...) położony przy ulicy (...) w O., a R. K. (1) i A. K. przyjęli tę darowiznę. Strony umowy ustaliły wartość przedmiotu darowizny na kwotę 120.000 złotych. R. K. (1) i A. K. przed zawarciem tej umowy wiedzieli, że między M. K. a B. K. toczy się postępowanie rozwodowe.

Aktualnie toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego B. K. i M. K., a przedmiotem tego postępowania są nakłady z ich majątku wspólnego na majątek A. K. i R. K. (1), tj. lokal mieszkalny numer (...) położony przy ulicy (...) w O., trzy samochody, tj. R. (...), V. (...) i ciężarowy R., środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych przez M. K., przedsiębiorstwo (...) oraz środki pieniężne z tytułu sprzedaży samochodu osobowego marki M. (...).

M. K. jest właścicielem nieruchomości o powierzchni około 200 m² położonej przy ulicy (...) w O., na której posadowiony jest budynek pięciolokalowy przeznaczony do zamieszkania. M. K. dysponuje trzema z tych lokali, z których dwa przeznaczone są do sprzedaży (wartość każdego z tych lokali szacowana jest na kwotę około 150.000

złotych). Na budowę tego budynku M. K. zaciągnął kredyt w kwocie 330.000 złotych w (...) Bank S.A. w W.. Wierzytelność ta zabezpieczona jest hipoteką umowną w księdze wieczystej nr (...) do kwoty 600.211,40 złotych. M. K. jest też właścicielem nieruchomości niezabudowanej o powierzchni około 150 m² Aktualnie całkowite zadłużenie M. K. szacowane jest na kwotę około 500.000 złotych. M. K. posiada także samochód marki V. (...), którego wartość szacowana jest na kwotę kilkanaście tysięcy złotych, zakupiony z środków uzyskanych z kredytu, jak też samochody marki R. (...) (wartości kilku tysięcy złotych) oraz R. K. (użytkowany przez B. K.). M. K. nie posiada środków trwałych stanowiących majątek przedsiębiorstwa, wartość narzędzi służących do wykonywania usług budowlanych szacowana jest na kwotę około 5.000 złotych. Nie posiada on też oszczędności. Aktualnie wobec niego nie jest prowadzona windykacja bankowa, czy egzekucje komornicze.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że roszczenie powódki, mające oparcie w art. 527 i nast. k.c., zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji podkreślił, że podstawową przesłanką uznania czynności prawnej za bezskuteczną jest to, by powodowi przysługiwała wobec osoby, która dokonała czynności prawnej objętej żądaniem ubezskutecznienia wierzytelność. Wierzytelność ta musi być realna i skonkretyzowana. Powódka domagała się ochrony wierzytelności przysługujących jej wobec M. K. w wyniku podziału ich majątku wspólnego, które to postępowanie toczy się przed Sądem Rejonowym w Olecku. Powódka wskazywała na składniki majątku wspólnego jej i M. K. podlegające podziałowi oraz wysokość swoich roszczeń do M. K..

Dalej Sąd Okręgowy zaznaczył, że M. K. darował na rzecz swoich rodziców R. K. (1) i A. K. lokal mieszkalny numer (...) położony przy ulicy (...) w O., którego wartość strony oznaczyły na kwotę 120.000 złotych. Wskazał, że umowa darowizny ograniczyła majątek osobisty M. K., a tym samym masę egzekucyjną, która ewentualnie mogłaby stanowić podstawę egzekucji prowadzonej na rzecz B. K. bądź innego kaźdoczesnego wierzyciela. W dacie wystąpienia przez powódkę z żądaniem o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niej umowy, na mocy której M. K. darował na rzecz swoich rodziców lokal mieszkalny numer (...) położony przy ulicy (...) w O. M. K. posiadał działkę gruntu o powierzchni 150 m² oraz działkę gruntu o powierzchni 200 m², na której posadowiony jest budynek z pięcioma lokalami, z których dwa M. K. już sprzedał, zaś pozostałe w dalszym ciągu pozostają w jego władaniu. Ponadto M. K. posiada samochody, wyposażenie zakładu ogólnobudowlanego, jak też środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, które stanowią przedmiot postępowania o podział majątku wspólnego M. K. i B. K.. Wartość majątku M. K. wynosi około 500.000 złotych. Z kolei zadłużenia M. K. związane głównie z uzyskaniem kredytu obrotowego na prowadzenie działalności gospodarczej, deweloperskiej i budowlanej przekraczają kwotę 500.000 złotych. W wyniku darowizny lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O. na rzecz pozwanych R. K. (1) i A. M. R. K. (2) stał się niewypłacalny w stopniu wyższym niż przed darowizną. Sąd Okręgowy zaznaczył, że dłużnik staje się niewypłacalny w wyższym stopniu także wtedy, gdy zaspokojenie można uzyskać z dodatkowym, znacznym nakładem kosztów, czasu i ryzyka; stan niewypłacalności w stopniu wyższym obejmuje utrudnienie i opóźnienie zaspokojenia. Gdyby nie doszło do darowizny lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O. na rzecz pozwanych R. K. (1) i A. K. powódka mogłaby uzyskać zaspokojenie wierzytelności dochodzonej w postępowaniu o podział majątku wspólnego z majątku M. K.. Aktualny majątek M. K. nie pozwala na zaspokojenie w całości roszczeń wszystkich jego wierzycieli. G. (...) Bank. S.A. w W., którego wierzytelność została zabezpieczona hipoteką na (...), korzysta z pierwszeństwa w zaspokojeniu z sumy podlegającej podziałowi. Gdyby G. (...) Bank. S.A. w W. i powódka domagali się zaspokojenia swoich wierzytelności wyłącznie z prawa własności nieruchomości przy ulicy (...), to organ prowadzący egzekucję musiałby w pierwszej kolejności uwzględnić wierzytelności zabezpieczone hipotekami, a tym samym uzyskanie przez powódkę zaspokojenia byłoby zagrożone.

Sąd I instancji nie miał też wątpliwości, że M. K. działał ze świadomością pokrzywdzenia powódki. Zaznaczył, że dla oceny działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli nie jest istotny zamiar dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli, wystarczy świadomość dłużnika, że dokonana przez niego czynność może spowodować dla ogółu wierzycieli niemożność zaspokojenia. W dacie zawarcia umowy darowizny lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O. na rzecz pozwanych R. K. (1) i A. M. R. K. (2) miał świadomość ciążących na nim zobowiązań.

M. K. jeszcze przed zakończeniem postępowania o rozwód zbył składnik majątku przedstawiający znaczną wartość w chwili zawarcia umowy darowizny. Sąd Okręgowy zaznaczył, że do przyjęcia świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli wystarczy by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Wskazał przy tym, że po dniu zawarcia umowy darowizny do czasu nabycia nieruchomości przy ulicy (...) zaspokojenie z majątku M. K. nie było możliwe, co pozwala na przyjęcie stanu niewypłacalności w znacznym stopniu w tej dacie i zastosowanie domniemania z art. 529 k.c.

Sąd Okręgowy uznał również, że pozwani mieli świadomość, iż zawierając umowę darowizny działają z pokrzywdzeniem powódki. Przed zawarciem umowy darowizny pozwani mieli bowiem świadomość, że między B. K. a M. K. toczy się postępowanie rozwodowe, a zatem zdawali sobie sprawę, iż w przypadku orzeczenia rozwodu B. K. będzie dochodziła od swego męża roszczeń windykacyjnych związanych z podziałem majątku, tudzież domagać się spłaty określonej kwoty.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 105 § 2 k.p.c. i § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Powyższy wyrok w całości zaskarżyli apelacją pozwani zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 226 § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że w podziale majątku dorobkowego powódki i M. K. podlegają nakłady na majątek pozwanych, tj. na lokal mieszkalny numer (...) przy ulicy (...) w O.,

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że:

a) M. K. stał się niewypłacalny wobec powódki w sytuacji, gdy dysponuje nieobciążonym hipoteką majątkiem o wartości co najmniej 150.000 złotych w postaci niezabudowanej nieruchomości numer (...) położonej przy ulicy (...) w O.,

b) M. K. stał się niewypłacalny wobec powódki w sytuacji, gdy dysponuje lokalem mieszkalnym o powierzchni 70 m², a kredyt hipoteczny na budowę budynku wielolokalowego spłacił w znacznej części, bo do kwoty 50.000 złotych,

b) powódka i M. K. czynili nakłady na lokal mieszkalny numer (...) przy ulicy (...) w O. w okresie, kiedy ten lokal pozostawał we współwłasności pozwanych, tj. do dnia 6 marca 2009 roku,

c) powódka i M. K. w lokalu mieszkalnym numer (...) przy ulicy (...) w O. czynili nakłady w postaci wykończenia strychu, zainstalowania ogrzewania podłogi, ułożenia terakoty, elektryki, malowania, podczas gdy w istocie doszło do wykonania wyłącznie kominka, docieplenia poddasza, położenia paneli w trzech pokojach, położenia glazury i terakoty oraz zamontowania sanitariatów w jednej łazience na poddaszu, o wartości nie większej niż 10.000 złotych,

d) majątek dorobkowy powódki i M. K. stanowią środki pieniężne ze sprzedaży samochodu osobowego marki M. (...), podczas gdy M. K. zdecydowanie istnienie takiej wierzytelności kwestionował, a w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Olecku pod sygn. akt I Ns 651/12 złożył dokumenty wykazujące, iż środki ze sprzedaży tego samochodu, wsparte kredytem gotówkowym wspólnie z powódką przeznaczył na zakup samochodu V. (...),

3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na pominięciu, że:

a) w postępowaniu o podział majątku dorobkowego powódki i M. K. podlegają nakłady z majątku odrębnego M. K. na majątek dorobkowy w postaci spłaty wspólnych zobowiązań kredytowych,

b) w postępowaniu o podział majątku dorobkowego powódki i M. K. podlegają nakłady z majątku odrębnego M. K. na majątek dorobkowy w postaci darowizn uzyskanych od Z. L.,

4. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na pominięciu zeznań świadka M. K. w zakresie składu majątku dorobkowego świadka i powódki oraz sytuacji materialnej M. K.,

5. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegające na braku wskazania w zaskarżonym wyroku dowodów, na których oparł się Sąd zasądając od pozwanych wynagrodzenie na rzecz wynagrodzenie pełnomocnika powódki ustanowionego z urzędu.

Domagali się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i nieobciążania ich kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wnosili o dopuszczenie dowodów z dokumentacji spłaty kredytu hipotecznego przez M. K. do kwoty 50.000 złotych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu przed Sądem I instancji i uzupełniony na etapie postępowania apelacyjnego nie dawał podstaw do uznania, że wskutek umowy, mocą której M. K. darował na rzecz pozwanych własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O., doszło do pokrzywdzenia powódki.

Według art. 527 § 2 k.c. czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Dłużnik jest niewypłacalny lub niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem czynności, jeżeli jego majątek uniemożliwia wierzycielowi całkowite lub częściowe zaspokojenie przysługującej mu względem dłużnika wierzytelności. Przyjmuje się, że dłużnik jest niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem czynności także wówczas, gdy wierzyciel może uzyskać zaspokojenie przysługującej mu względem dłużnika wierzytelności, ale jest to utrudnione, bądź nastąpi to z opóźnieniem.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że M. K. prowadzi działalność gospodarczą, buduje oraz sprzedaje mieszkania i w związku z tą działalnością ma zobowiązania, których jednak nie można zaliczyć do nadzwyczajnych. Jego działalność nie jest zagrożona upadłością. M. K., jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji, jest też właścicielem dwóch nieruchomości położonych przy ulicy (...) w O., w tym jednej zabudowanej budynkiem, w którym jest pięć lokali. M. K. zajmuje jeden z tych lokali o powierzchni 70 m², a pozostałe lokale zostały sprzedane, bądź są przeznaczone do sprzedaży. Faktem jest też, że na budowę tego pięciolokalowego budynku M. K. zaciągnął w (...) Banku S.A. w W. kredyt hipoteczny w kwocie 330.000 złotych i pożyczkę hipoteczną w kwocie 23.065,53 złotych, zabezpieczone hipoteką na (...) położonych przy ulicy (...) w O. do kwoty 600.211,40 złotych. Z dołączonych na etapie postępowania apelacyjnego zaświadczeń z (...) Banku S.A. w W. wynika jednak, że na dzień 16 października 2013 roku zadłużenie M. K. z tytułu kredytu hipotecznego wynosiło 42.525,68 złotych (k. 373), a z tytułu pożyczki hipotecznej – 23.008,14 złotych (k. 374).

Wartość samego lokalu mieszkalnego, który zajmuje M. K. i którego jest właścicielem, zdaniem Sądu Apelacyjnego wynosi co najmniej 210.000 złotych. Uwzględniając obecną sytuację na rynku mieszkaniowym trzeba bowiem uznać, że za 1 m² powierzchni nowowyprowadzonego lokalu mieszkalnego, który zajmuje M. K., a który ma powierzchnię 70 m², można uzyskać co najmniej kwotę 3.000 złotych.

Tymczasem powódka, jak wskazywała, w wyniku podziału majątku wspólnego jej i M. K. uzyska względem niego wierzytelność w kwocie 85.000 złotych. Pozwani kwestionowali wysokość tej wierzytelności. Nawet jednak zakładając, że powódka rzeczywiście będzie miała do M. K. roszczenie o zapłatę kwoty 85.000 złotych, to nie można uznać, że z jego majątku nie uzyska w całości zaspokojenia tego roszczenia. Wartość samego lokalu mieszkalnego M. K. wynosi co najmniej 210.000 złotych, a przecież jest on również właścicielem działki niezabudowanej, prowadzi działalność

gospodarczą, z której uzyskuje dochody, a aktualnie z tytułu kredytu hipotecznego i pożyczki hipotecznej jest zadłużony w kwocie 65.533,82 złotych. Wartość powyższego lokalu dość znacznie przekracza wysokość zobowiązań M. K. z tytułu kredytu hipotecznego i pożyczki hipotecznej, a także wskazywaną przez powódkę wysokość obciążającej go spłaty (dopłaty) z majątku wspólnego jego i powódki. Wartość lokalu mieszkalnego M. K. gwarantuje zaspokojenie w wyniku egzekucji roszczeń zarówno (...) Banku S.A. w W., jak i powódki. (...) Bank S.A. w W., którego wierzytelność została zabezpieczona hipoteką na (...), korzysta jedynie z pierwszeństwa w zaspokojeniu z sumy podlegającej podziałowi. Zabezpieczenie wierzytelności (...) Banku S.A. w W. hipoteką na (...), wobec wysokości tych wierzytelności, w żadnym razie nie uniemożliwia zaspokojenia wierzytelności powódki.

Wskutek umowy, na mocy której M. K. darował na rzecz pozwanych własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O., uzyskanie przez powódkę zaspokojenia przysługującej jej względem M. K. wierzytelności nie jest też w żaden sposób utrudnione. Nie ma bowiem podstaw do stwierdzenia, że uzyskanie przez powódkę zaspokojenia tej wierzytelności w wyniku egzekucji z lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...) wymaga większych kosztów, więcej czasu i wiąże się z większym ryzykiem niż w przypadku egzekucji z lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w O.. Utrudnienia uzyskania przez powódkę zaspokojenia wierzytelności przysługującej jej względem M. K. w wyniku egzekucji z lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...) w B. nie sposób upatrywać w obciążeniu tej nieruchomości hipoteką na rzecz (...) Banku S.A. w W..

Brak przesłanki pokrzywdzenia powódki wskutek zawarcia zaskarżonej skargą pauliańską umowy uniemożliwił uwzględnienie żądania o uznanie tej czynności za bezskuteczną w stosunku do powódki, niezależnie od tego, czy zaistniały pozostałe przesłanki skargi pauliańskiej wynikające z art. 527 i nast. k.c.

W konsekwencji korekty wymagało rozstrzygnięcie Sądu I instancji w przedmiocie kosztów procesu. Powódka przegrała proces w pierwszej instancji i dlatego stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. winna zwrócić pozwanym solidarnie poniesione przez nich koszty zastępstwa procesowego, ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461). Jednocześnie nakazano wypłacić ze Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powódki koszty pomocy prawnej z urzędu, stosownie do § 15 w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490).

Z przedstawionych powyżej przyczyn na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzeczono reformatoryjnie jak w punkcie I.

O kosztach procesu za drugą instancję rozstrzygnięto mając na uwadze wynik postępowania odwoławczego oraz treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. Apelacja pozwanych została uwzględniona w całości i dlatego powódka, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., jest zobowiązana zwrócić pozwanym solidarnie poniesione przez nich w postępowaniu odwoławczym koszty zastępstwa procesowego, ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461).

Stosownie do § 15 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490) nakazano wypłacić ze Skarbu Państwa na rzecz rady prawnego W. M. koszty pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.